

Učitel matematiky

Jindřich Bečvář

Stanovisko pedagogické komise Jednoty českých matematiků a fyziků

Učitel matematiky, Vol. (1992), No. 2, 34

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152075>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1992

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM JAKO DIDAKTICKÁ LABORATOR

Národní technické muzeum v Praze připravuje projekt trvalé interaktivní expozice, v níž by návštěvníci měli příležitost experimentovat a tvořit v matematicko - fyzikální oblasti. Prvním krokem k této záležitosti je výstava plánovaná na jaro 1992 s pracovním názvem Komenskému tváří v tvář - Experimentem k poznání. V návrhu jsou zatím zařazeny experimenty, které umožní poznávat jevy a metody z matematiky, mechaniky a optiky. Počítá se i s výkladem metod, které užívaly významné osobnosti, jejichž působištem byla Praha (Brahe, Kepler, Doppler, Bolzano, Einstein). Hodláme poskytnout učitelům prostředím pro konzultace k jejich vlastnímu experimentování na školách, napomoci spolupráci mezi učiteli. Zájemci, kteří by chtěli svými náměty podpořit rozvoj kreativity v této oblasti jsou vítáni.

Další informace Vám poskytne RNDr. Alena Šolcová, oddělení exaktních věd NTH, Kostelní 42, 17078 Praha 7, tel. 373651/204

STANOVISKO PEDAGOGICKÉ KOMISE JEDNOTY ČESKÝCH MATEMATIKŮ A FYZIKŮ

k materiálu nazvanému

"K přípravě školního roku 1991/92 na základní škole",
který byl otištěn dne 3.4.1991 v Učitelských novinách č. 14.

Materiál předložený k diskusi zásadně odmítáme jako naprosto pochybený. Máme k tomu tyto důvody:

Předložený návrh přes vztěpné slova o diferenciaci směřuje k celkovému snížení úrovně základní školy a k její nivelizaci. Naše školství by mělo vykročit směrem opačným.

Předložený návrh obsahuje nejasné formulace a fráze a vyznívá zcela v duchu minulých čtyřiceti let (viz např. druhý odstavec, viz též citáty uvedené dále).

Předložený návrh je z velké části formální; navrhuje řadu opatření, o kterých lze kdykoliv a kdekoli prohlásit, že se "průběžně plní" (např. "... bude možné také přiměřenými požadavky individuálně rozvíjet žáky na základě uplatňované diferenciace v metodách a formách práce...", "Bude preferován přístup, který směřuje k rozvoji individuálních vloh, schopností a zájmů při zachování systematických poznatků v optimálním rozsahu jako základu tvůrčí myšlenkové činnosti." Viz též citáty uvedené dále.)

Předložený návrh je značně rykonkrétní. Hovoří sice o výrazných redukcích učiva, zvolnění pracovního tempa, podstatném učivu, minimálních požadavcích, nikde však nejsou uvedeny žádné konkrétní zásady a postupy.

Předložený návrh celou svou podstatou míří proti skutečné diferenciaci podle schopností žáků. Z návrhu je cítit duch Nejedlého koncepcí jednotné školy (Ve 2. a 3. ročníku "má docházet k vyrovnávání rozdílů mezi žáky...", v 5. ročníku "nelze doporučovat dělení žáků na studijní a praktické třídy"). Pokud se v návrhu hovoří o diferenciaci, nejde o rozdělení žáků podle schopností, ale podle jejich zájmu o volitelné předměty, případně o diferenciaci v dělených hodinách - toto rozdělení se týká jen malé části vyučovacího času. ("... diferenciaci volitelných předmětů, která je založena na demokratickém principu...", "... obsahuje diferenciaci, formulovaná v učebních osnovách jako volné náměty, se stane východiskem pro uplatňování diferencovaných metod, forem a postupů.")

Autor či autoři předloženého návrhu zůstali v anonymitě. I tuto skutečnost považujeme za pozůstatek doby minulé. Domníváme se, že by každý měl za svoji práci odpovídat.

Považujeme za velmi zaražující, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR přestřednictvím Učitelských novin veřejnosti k diskusi materiál těchto kvalit.

V Praze dne 18.4.1991

doc. RNDr. Jindřich Bečvář, ČSc.
předseda Pedagogické komise ČČMF
Matematický ústav UK, Sokolovská 83, 18600 Praha 8